

СПРАВА «ВЕЛИЧКО ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF VELICHKO v. UKRAINE)

(заява № 22273/12)

Стислий виклад рішення від 28 січня 2020 року

22 жовтня 2010 року заявника помістили під варту до Ізмаїльського слідчого ізолятора в Одеській області (далі — Ізмаїльське СІЗО) за підозрою у вчиненні крадіжки. У період з жовтня 2010 до травня 2011 заявнику діагностували ВІЛ-інфекцію, гепатит С та низку інших захворювань. Протягом цього періоду заявник не отримував антиретровірусну терапію (далі — АРТ).

У травні 2011 постановою Ізмаїльського суду за клопотанням начальника Ізмаїльського СІЗО заявника було переведено до Одеського слідчого ізолятора (далі — Одеське СІЗО) для подальшого обстеження та лікування, а кримінальне провадження щодо нього зупинено. Заявника обстежили в Одеському обласному центрі профілактики та боротьби зі СНІДом, призначили амбулаторне лікування і отримання АРТ в умовах Одеського СІЗО, однак заявник тричі 07, 10 та 24 червня 2011 року відмовлявся отримувати АРТ.

У серпні 2011 року заявника перевели до Ізмаїльського СІЗО та поновили розгляд його справи. Заявник зробив заяву, яка була письмово засвідчена двома працівниками медичної частини СІЗО та працівником ізолятора, що він відмовиться від отримання АРТ в умовах Ізмаїльського СІЗО, а також в умовах будь-якого іншого місця позбавлення волі.

У листопаді заявник та його захисник почали подавати скарги до різних органів державної влади, а також клопотання до суду про зміну запобіжного заходу у зв'язку з необхідністю отримання АРТ в умовах стаціонару. У січні 2012 Ізмаїльський міськрайонний суд (далі — суд) призначив судово-медичну експертизу заявника, щоб встановити, чи міг він триматися під вартою.

У квітні 2012 року заявник звернувся до Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) з клопотанням за Правилем 39 Регламенту, оскільки на момент подій йому не було проведено необхідного медичного обстеження та не надано лікування. Європейський суд вказав Уряду, що заявнику слід негайно забезпечити відповідне стаціонарне лікування в медичній установі, яка спеціалізується на лікуванні СНІДу та супутніх захворювань.

Цього ж місяця заявнику було проведено судово-медичну експертизу, яка підтвердила наявність у нього раніше діагностованих захворювань, та призначено лікування. 16 травня 2012 року суд постановив звільнити заявника з-під варти під підписку про невиїзд у зв'язку з поганим станом здоров'я.

До Європейського суду заявник скаржився за статтями 3 та 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на ненадання йому медичної допомоги під час тримання під вартою протягом періоду з 22 жовтня 2010 року до 16 травня 2012 року та відсутність ефективного засобу юридичного захисту у зв'язку з цим.

Розглянувши скарги заявника за період з 22 жовтня 2010 року до 24 червня 2011 року Європейський суд вказав, що заявник подав скаргу до Європейського суду приблизно через десять місяців після висловлення ним останньої відмови від отримання АРТ, у зв'язку з чим його скарги за період з 22 жовтня 2010 року до 24 червня 2011 року були подані по-

за межами встановленого шестимісячного строку, тому ця частина заяви є непринятною відповідно до пункту 1 статті 35 Конвенції.

Щодо скарг заявника за період з 25 червня 2011 року до 16 травня 2012 року Європейський суд вказав, що в останнє заявнику пропонували отримати АРТ 24 червня 2011 року, а докази, що йому пропонували пройти АРТ після цього відсутні. У зв'язку з цим він наголосив на серйозності захворювання заявника і зазначив, що його попередні відмови від лікування не могли розглядатися як виправдання для невиконання позитивного зобов'язання надати йому медичну допомогу, а також як перешкода для національних органів влади у призначенні необхідного лікування впродовж значного періоду часу. Європейський суд дійшов висновку, що органи державної влади не виконали належним чином своє позитивне зобов'язання забезпечити відповідну медичну допомогу заявнику під час тримання його під вартою у період з 25 червня 2011 року до 16 травня 2012 року та констатував порушення статті 3 Конвенції.

З огляду на усталену практику розгляду справ проти України Європейський суд також констатував порушення статті 13 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. *Оголошує* прийнятними скарги на ненадання заявнику належної медичної допомоги під час тримання його під вартою у період з 25 червня 2011 року до 16 травня 2012 року, а решту скарг у заяві — непринятними;

2. *Постановляє*, що скарги вказують на порушення статей 3 та 13 Конвенції у зв'язку з ненаданням належної медичної допомоги під час тримання під вартою;

3. *Постановляє*, що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:

(i) 5 250 (п'ять тисяч двісті п'ятдесят) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди;

(ii) 250 (двісті п'ятдесят) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись заявнику, в якості компенсації судових та інших витрат;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

4. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.»